

COFRESTR GANLLAWIAU SYSTEMAU RHEOLI IECHYD A DIOGELWCH		Canllaw	G006
	Canllaw Gweithio mewn Lleoliadau Anghyfarwydd	Rhifyn	1
		Dyddiad	Rhagfyr 2017
		Tudalen	1 o 3

Mae'r canllawiau isod yn amlinellu rhai ystyriaethau allweddol sy'n ymwneud ag iechyd, diogelwch ac amgylchedd, wrth weithio mewn lleoliadau newydd neu anghyfarwydd.

Bydd Cydgysylltwyr Iechyd a Diogelwch neu staff eraill, sydd wedi'u lleoli'n barhaol yn yr adeiladau hyn, yn gallu cynorthwyo wrth ddarparu gwybodaeth ychwanegol am drefniadau lleol.

Diogelwch Tân

Wrth weithio mewn adeiladau anghyfarwydd, mae'n hanfodol fod pob aelod staff yn gwybod am y camau i'w dilyn os byddant yn dod ar draws tân neu os bydd y larwm tân yn canu. Bydd gwybodaeth bwysig am ddiogelwch tân yn cynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i'r canlynol:

- Nodwch yr allanfa dân agosaf. Bydd arwyddion yn eich cyfeirio at yr allanfeydd, a fydd efallai wedi'u gosod ar waliau neu ar ddrysau neu'n crogi o'r nenfwd.
- Lleoliad y manau agosaf ar gyfer canu'r larwm tân (torri gwydr) – dylai pob cydweithiwr wybod am y manau hyn cyn ymgymryd ag unrhyw weithgarwch. Fe'u defnyddir gan unigolion i ganu'r larwm tân os bydd tân yn digwydd, ac fe'u lleolir wrth allanfeydd ym mhob adeilad, wrth ymyl hysbysiadau gweithredu os oes tân.
- Lleoliad y man ymgynnull cywir – dyma'r man ymgynnull lle dylai cydweithwyr ymgasglu yn dilyn canu'r larwm tân. Nodir lleoliad y man ymgynnull agosaf ar bob hysbysiad gweithredu os oes tân. Mae hyn yn arbennig o bwysig ar gyfer adeiladau mawr (e.e. Adeilad Hugh Owen), oherwydd ceir nifer o fannau ymgynnull yno.
- Lleoliad diffoddwyr tân cyfagos – ceir diffoddwyr tân ym mhob adeilad yn y Brifysgol. Ni ddisgwylir i gydweithwyr ddefnyddio diffoddwyr tân os bydd tân yn digwydd, oni bai eu bod yn hyderus y byddant yn gallu diffodd y tân yn effeithiol, ac wedi'u hyfforddi'n briodol i'w defnyddio.
- Sicrhau bod y ffyrdd dianc yn cael eu cadw'n glir o rwystrau – bydd hyn yn cynnwys sicrhau bod pob llwybr a drws yn gwbl glir o bethau megis bagiau, blychau a chelfi. Bydd hyn yn arbennig o berthnasol wrth i gydweithwyr aildrefnu neu symud celfi mewn lleoliad.
- Sicrhau bod holl ddefnyddwyr yr ardal yn gallu gadael heb gymorth – mae hyn yn arbennig o bwysig i gydweithwyr mewn lleoliadau anghyfarwydd sy'n gyfrifol am unigolion eraill, e.e. myfyrwyr, ymwelwyr, digwyddiadau cyhoeddus, ac yn y blaen. Os bydd tân yn digwydd, gwaherddir rhag defnyddio'r lifft neu gymorthyddion mecanyddol eraill, felly rhaid bod pawb sydd yn yr ystafell yn gallu gadael heb gymorth y rhain.
- Trefniadau profi'r larwm tân – Profir y larwm tân bob wythnos, ar adeg sydd wedi'i phennu ymlaen llaw ac sy'n digwydd yn rheolaidd. Cyn cyflawni unrhyw weithgareddau, dylai cydweithwyr gadarnhau a oes trefniant wedi'i wneud i brofi'r system larwm tân yn ystod y cyfnod. Dylai cydweithwyr fod yn ymwybodol fod y trefniadau yn newid yn ystod rhai cyfnodau e.e. cyfnodau arholiadau, er mwyn tarfu llai. Dim ond am ychydig eiliadau y bydd larwm tân yn canu yn ystod prawf. Os bydd yn canu am fwy nag ychydig eiliadau yn ystod y cyfnod hwn, dylid ystyried mai larwm tân go-iawn ydyw, ac y dylid gadael yr adeilad ar unwaith.

Dylai cydweithwyr hefyd gwblhau'r Modiwl E-Ddysgu Hanfodion Iechyd a Diogelwch 'Meeting the threat from fire' sydd ar gael drwy'r llwyfan Blackboard. Ceir rhagor o wybodaeth am yr adnodd hwn yma:

<https://www.aber.ac.uk/cy/hse/training/hseessentials/>

Ceir rhagor o wybodaeth am drefniadau diogelwch tân yma: <https://www.aber.ac.uk/cy/hse/proc-prac/fire-safety/>

COFRESTR GANLLAWIAU SYSTEMAU RHEOLI IECHYD A DIOGELWCH		Canllaw	G006
 PRIFYSGOL ABERYSTWYTH UNIVERSITY	Canllaw Gweithio mewn Lleoliadau Anghyfarwydd	Rhifyn	1
		Dyddiad	Rhagfyr 2017
		Tudalen	2 o 3

Cymorth cyntaf

Dylai cydweithwyr o leiaf holi ynghylch, neu fod yn ymwybodol o'r trefniadau cymorth cyntaf lleol isod:

- Rhifau Cysylltu mewn Argyfwng – o ffôn mewnol, deialwch 222 er mwyn cael gafael ar gymhorthydd cyntaf. Os bydd angen y Gwasanaethau Brys, dylai cydweithwyr wybod bod yn rhaid ffonio 999.
- Lleoliad y blychau cymorth cyntaf agosaf – bydd nifer o flychau cymorth cyntaf llawn, y gellir eu defnyddio mewn argyfwng, ar gael ym mhob adeilad yn y brifysgol. Byddant wedi'u lleoli fel arfer mewn ardaloedd y mae'n hawdd cael mynediad atynt megis derbynfeydd ac ystafelloedd staff; bydd croes wen ar gefndir gwyrdd yn eich cyfeirio atynt, a byddant yn hysbys i staff lleol yn y derbynfeydd.
- Enwau a manylion staff cyfagos sydd wedi'u hyfforddi ar gyfer cymorth cyntaf – bydd enwau aelodau staff sydd wedi'u hyfforddi ar gyfer cymorth cyntaf ar gael ym mhob Adran ac adeilad. Gwelir manylion yr unigolion hyfforddedig hyn ar lein, ar Hysbysfyrdau Iechyd a Diogelwch Lleol (a fydd i'w gweld ym mhob adeilad), a bydd staff y derbynfeydd yn gwybod pwy ydynt.

Ceir rhagor o wybodaeth am drefniadau cymorth cyntaf yma: <https://www.aber.ac.uk/cy/hse/proc-prac/first-aid/>

Rhoi Gwybod am Ddigwyddiadau

Dylai pob cydweithiwr barhau i fod yn ymwybodol o, a deall, ystyriaethau rhoi gwybod am ddigwyddiadau, sy'n cynnwys:

- Gweithdrefnau lleol ar gyfer rhoi gwybod am ddigwyddiadau – y drefn ar gyfer cyflwyno ffurflenni rhoi gwybod am ddigwyddiadau, h.y. i'r Rheolwr Llinell perthnasol neu i'r Cydgysylltydd Iechyd a Diogelwch lleol.
- Ymwybyddiaeth o leoliad ffurflenni rhoi gwybod am ddigwyddiadau – ceir copi electronig ar dudalennau gwe lechyd, Diogelwch ac Amgylchedd, a gellir darparu copïau caled mewn rhai lleoliadau yn ogystal.

Ceir rhagor o wybodaeth am drefniadau rhoi gwybod am ddigwyddiadau yma:

<https://www.aber.ac.uk/cy/hse/proc-prac/incident-reporting/>

Gweithredu mewn Argyfwng

Dylai cydweithwyr sicrhau bod trefniadau gweithredu mewn argyfwng yn hysbys ar gyfer y lleoliad neu'r gweithle; gall y rhain gynnwys:

- Gweithdrefnau ar gyfer rhoi gwybod am faterion neu broblemau – y Rheolwr Llinell perthnasol, neu unigolion dynodedig eraill, fel arfer.
- Mesurau rheoli ar gyfer peryglon adnabyddedig, e.e. gweithio ar eich pen eich hun, codi a chario, ac yn y blaen – nodir y mesurau rheoli yn yr asesiadau risg perthnasol, a fydd yn cael eu cyfathrebu gan y Rheolwr Llinell perthnasol i bawb y mae a wnelo hyn ag ef.

Ceir rhagor o wybodaeth am drefniadau gweithredu mewn argyfwng yma:

<https://www.aber.ac.uk/cy/hse/emergency/>

Hyfforddiant

COFRESTR GANLLAWIAU SYSTEMAU RHEOLI IECHYD A DIOGELWCH		Canllaw	G006
 PRIFYSGOL ABERYSTWYTH UNIVERSITY	Canllaw Gweithio mewn Lleoliadau Anghyfarwydd	Rhifyn	1
		Dyddiad	Rhagfyr 2017
		Tudalen	3 o 3

Dylai cydweithwyr sicrhau eu bod wedi derbyn hyfforddiant a chyfarwyddyd digonol i gyflawni eu gweithgareddau yn ddiogel. Dylid trafod unrhyw ofynion hyfforddiant ychwanegol sy'n codi oherwydd y newid lleoliad, a'u nodi ar y cyd â'r rheolwr llinell perthnasol, cyn cyflawni'r gweithgarwch.

Ceir manylion am y cyrsiau hyfforddi a gynigir gan y Tîm Iechyd, Diogelwch ac Amgylchedd yma:

<https://www.aber.ac.uk/cy/hse/training/>

Cyfleusterau Lles

Bydd ystyriaethau eraill yn cynnwys ymgyfarwyddo â'r lleoliad. Bydd yr ystyriaethau hyn, a fydd yn arbennig o berthnasol i gydweithwyr sy'n croesawu, neu sy'n gyfrifol am, unigolion eraill fel rhan o'r gweithgarwch, yn cynnwys:

- Lleoliad y tai bach agosaf;
- Lleoliad y mannau dŵr yfed agosaf.

I gael rhagor o wybodaeth neu gyfarwyddyd, cysylltwch â'r Tîm Iechyd, Diogelwch ac Amgylchedd drwy hasstaff@aber.ac.uk neu estyniad 2073.